

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sivečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld. za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Rusija in bolgarski knez.

S tem, da je spor zaradi afganske meje poravnani, še nasprotje mej Rusi in Angleži ni odstranjeno. Posebno angleški konservativci, ki so sedaj na krmilu, zelo sovražijo Rusijo. Vsakdo se še spominja, s kakimi očitani in upravnimi izrazi je Salisbury, ko je še bil v opoziciji, obsipal Rusijo. Res, da sedaj Salisbury in njegovi tovariši javno tako ne kažejo svojega sovraštva do Rusov, zato pa tem energičnejše delujejo na skrivnem. Vsako sredstvo njim je dobro, da le morejo Rusiji kaj ponagajati.

Zadnja orijentalna vojna je Rusom pobrala mnogo denarja, Turčija pa tako neredno plačuje vojno odškodnino, da če tako dalje pojde, bode prej minulo sto let, predno bode izplačana, če bodo sploh Turki še tako dolgo v Evropi. Jasno je tedaj, da Rusija potrebuje miru, da zopet utrdi narodno-gospodarske razmere in da, ker se je poslednja leta jako razširila, novopridobljena ozemlja uredi, da bodo prinašala kaj dobička. Treba jej je graditi železnice, kopati kanale, da novopridobljene kraje odpre ruskej trgovini, da bodo ruske tovarne od tam dobivale surovine ter se tako povzdigne ruska obrtnija. To je pa le v miru mogoče.

Da se pa zagotovi mir, sprijaznila se je ruska vlada s sosednjima državama Nemčijo in Avstrijo. S poslednjo državo posrečilo se jej je sprijazniti se, akoravno precejšen del prebivalstva te države, Madžari namreč, ne želi tega prijateljstva, akoravno je v Rusiji samej močna stranka, nasprotna Avstriji. Vse te težave so premagali ruski državniki, da le zagotove domovini miren in blagodejen razvoj. Posebno se je utrdilo avstrijsko-rusko prijateljstvo v Kromerizi.

Ti dobri odnosi Rusije s sosednjimi državami so pa v oči boli angleške konservativce zlasti Salisbury-ja. Sklenili so porabiti prvo priliko, da razderó to iskreno prijateljstvo. Na Balkanu se avstrijski in ruski interesi popolnem ne skladajo. Zategadelj mislili so si v Londonu, najbolje je, ako ondu podpisamo kake homatije, in kmalu bosta si Rusija in Avstrija navskriž, ter mirni razvoj in okrepčevanje Rusije bode močeno.

Prilika se je kmalu ponudila. Znano je, da Bolgari želé zjedinenja, bolgarski knez je pa jako častiheljen, zatorej bi mu nad vse prijal naslov

„kneza združene Bolgarske“. Da bode tak prevrat prouzročil še daljše narede na Balkanu, bili so v Londonu preverjeni, ter upali so na ta način razdreti prijateljstvo mej Avstrijo in Rusijo in ustanoviti močno zjedinjeno Bolgarsko, katera bi Ruse zadrževala od Carigrada. Hkratu so hoteli dve stvari doseči.

Načrt, kako izvesti prevrat, napravili so v Londonu letošnjo pomlad, ko je bil knez Aleksander tja potoval na svatbo svojega brata. Ker je pa knez verder dvomil, da bi hotel narod proti volji Rusije kaj začeti, peljal se je po Kromeriškem shodu h Giersu v Franzensbad, da so potem njegovi agenti narod sleparili, da se je z Giersom dogovoril o tej stvari, in da je ruska pomoč že zagotovljena.

Seveda je ruske državnike jako razjezil ta prevrat, ker se je zgodil brez njih volje in bi utegnil mnogo škodovati Rusiji. Jezni pa Rusi neso bili na bolgarski narod, ampak le na kneza in njegove pomagače, da so se dali rabiti za orodje sovražnikom Rusije. Posebno so pa Ruse razkačila poročila, katere so prouzročitelji Plovdivskega prevrata razširjali po listih, da so prav za prav Rusi podpihali ustajo, pa je poprej buknila, kakor so želeli in drugače, kakor so želeli. Ta vest imela je namen razdreti dobre razmere mej cesarskimi vlastmi, kajti Avstrija in Nemčija bi ne mogli biti več tako prijazni z Rusijo, ko bi mislili, da ta brez njijine vednosti snuje take prekucije. Mnogi ruski lisi, ki so bolj ali manj z vlado v zvezi, so naravnost zahtevali, da se odstrani knez. Ko je pa bolgarski narod kazal v prvem trenutku velike simpatije do kneza, Rusija ni hotela staviti tega predloga.

V Peterburgu pa vender neso opustili misli, da bi kako odstranili kneza Aleksandra, ampak sklenili so to doseči prej ali slej po drugem potu. To se bode prej ali slej posrečilo. Rusija ne more in ne sme trpeti, da bi Bolgare vladal knez, kateri bi ne poznal hvaležnosti do nje in bi se dal rabiti zdaj temu zdaj onemu proti njihovim osvoboditeljem, da le zadovolji svojemu častihlepu. Tega Rusi tudi zategadelj dopuščati ne smejo ker prijateljstvo z Nemčijo morda ne bode trajno, ter se zna razrušiti po smrti cesarja Viljema.

V Rumuniji vlada že knez, ki je v bližnjem sorodstvu s prusko kraljevo rodbino, in ko bi še na

bolgarskem prestolu sedel vladar, ki bi se dal rabiti proti komur koli, bi nemški upliv kedaj utegnil na Balkanu spodrivati ruskega. Da bi Nemčija kdaj skušala prisvojiti te kraje, seveda ni misliti, a utegnili bi tam utrditi svojo trgovino in tudi v teh krajih sejati svojo kulturo ter jih odtujiti slovanstvu, saj je znan nemški „Drang nach Osten.“

Tako se tudi da razlagati, zakaj da Rusija tako odločno zahteva status quo ante. Misli namreč, da bi Bolgari potem sami spodili kneza. Ker se pa obnovljenju status quo ante utegnejo staviti prevelike zavire, poslužili se bodo Rusi morda še nekega drugega sredstva. Kakor znano Rusi neso nasprotniki združenju, ampak samo to hočejo zavarovati, da iz združene Bolgarske ne nastane kaka Rusom nasprotna država. Prej ali slej bi bili Rusi sami dognali združenje. Morda bi bili to celo dognali po mirnem potu, pred vsem se o tem sporazumeli z Avstrijo, kajti v interesu obeh držav bi bilo, da bi složno postopali na Balkanu, morda bi pa bili poslali svoje vojake na bojišče, ko bi si bili doma zboljšali svoje razmere.

Zategadelj je tudi mogoče, da se Rusi poslužijo istega sredstva, da se znebó njim nepovoljnega kneza in uničijo angleški upliv mej Bolgari, kate-rega so se poslužili Angleži. Vsaj iz Vzhodnje Rumelije se poroča, da se tam začenja neka stranka, katera ni zadovoljna s tem, kar so Bolgari dosegli. Nezadovoljna je ta stranka, da bolgarska vlada prepoveduje agitacije, da bi se v Makedoniji podpihala ustaja. Posebno je pa ta stranka neki nevoljna, da je že bolgarska vlada hotela odstopiti nekaj okrajev Srbom. Res, da knez Aleksander in njegova vlada sedaj, ko vidita, kako mnenje vlada mej narodom, zatrjuje, da ne odstopita nobenega okraja Srbskej; toda protiagitacija je začeta in če je Rusi zares, kakor trdijo nekateri, podpirajo, je lahko mogoče, da nam pove brzojav nekega dne, da je nova ustaja vrgla kneza, ter je ustanovljena, mesto Rusiji sovražne, Rusiji prijazna združena Bolgarija brez kneza Aleksandra.

To se ve da so še sedaj samo ugibanja, kajti nikdo ne more vedeti, kako se stvari še na dalje razvijo. Posamična znamenja pa kažejo, da Rusi spoznavajo, da se prejšnje stanje ne bode dalo več obnoviti na Balkanu, da bode treba ustanoviti kaj novega. Več ruskih listov poudarja, da treba iz-

LISTEK.

Potopisne arabeske.

XXIII.

Evo me, gospod urednik, globoko tu doli v košatih dobravah bivše Vojniške Krajine!

No, to sem se Vam navozil pošteno — izpod Fruške Gore na sotočje Studve in Bosuta. Iz Divoša proti jugozapadu skoz Bínigulo in Erdévik, od ondot po polji doli v Kukojevce, katoliško selo ob cesti mej Vinkovci in Mitrovico, po istej cesti gori proti večeru v pravoslavno vas Báčince, kjer smo se zasukali poševno doli na jug, preko samonih, močvirnatih pašnikov, po katerih so se pasle ogromne črede konjev in goveje živine. In vam je bila precej težavna vožnja, in če hočete, tudi nevarna! Ne samo, da se nam je voz ugrezal do ósi v mahovje in blato, katero so konji na nekaterih mestih jedva prebredli, vsprejemali so nas po vsej poti divji ovčarski psi, velikanske básne zverine, ob-skakovaje v visokih ločih naš voz ter kazoči nam udvorljivo svoje ostre zobé. Da si Vam je bil to

kaj dražesten prizor, ipak nam to posiljeno spremstvo né ugajalo nič kaj posebno: prime-li Vas tak razlučen „pasjidlakec“, ni se Vam, bogme! mnogo smijati, zlasti, ker so njih gospodarji-ovčarji Bog ve kje tam doli na drugem konci pašnika. Ali ti se Vam v svoji lenobi ne zmené mnogo za Vaš krik, temveč še ponosni so, češ, da imajo toli vrle pse-čuvare. Jediná pomoč o napadu teh kosmatinov je — ako nemate revolverja, da bi jednega ali dva izmej njih položili v travo, — da se usedete na zemljo ter počakate, dokler Vas ne odreši kak usmiljen pastir; kajti sedečega, kakor mi je zatrjeval voznik, ne dotakne se Vas nobedna teh zlobnih mrcin.

S pašniških „močvar“, po katerih so se bile sprehajale visokonoge čaple, rode in raznovrstne ptice-močvarnice, zavedla nas je cesta skoz bujno grmovje v prostrano dobrovo, kjer nas je objela senca mogočnih tisočletnih hrastov, razprostrajočih svoje košate veje nad nami. Neka sveta plahost obhaja človeka pri pogledu teh drevesnih velikanov, pod katerimi so se v teku stoletij vršili mnogovrstni mračni in grozni prizori. Moj voznik mi je

pripovedal marsikak krvav dogodek iz nekdanjih turških vojen ter mi z živimi bojami naslikal graničarsko in hajduško življenje, vršečo se nekoč po teh somračnih šumah. Pravil mi je tudi o raznih tolovajskih zlodejstvih. No, zdaj Vam tukaj ni več takšne nevarnosti! Mirno so se pasla brezštevila jata ovac in svinj po zelenem lesovju, brezbrizni pastirji pa so piskali na svoje vrule milotožne narodne napeve. Za tem ali onim grmom naletite sicer kakega — volka, toda ne bojte se ga: zdaj v poletji, ko mu je na izbero izobilje tečnih jaget in prasecv, ne povoha Vas ta večni gladnež niti od daleč...

Naposled smo se pripeljali iz gozda na svetlo planoto, po kateri se vije kot sinji trak reka Bosut. In glejte! z onostranskega njegovega brega pozdravljalo nas je prijazno selo — Morović.

To selo stoji na sotočji omenjenega Bosuta in Studve, pol na brdu, a pol v dolini, razgrinjajoči se mej navedenima rekama. Prebivalcev ima nekoliko čez 1200 duš, katoliške in pravoslavne vere.

Kakor sem Vam bil že povedal v XVI. arabeski, bila je po mnenji prevzvišenega vladike Stross-

vesti obširne spremembe na Balkanu, spremembe katere se ne bodo raztegovalle samo na združenje Bolgarov.

Od več strani se zagotavlja, da Rusija ne bode dopustila, da bi turške čete zasele Vzhodno Rumelijo. Če so te vesti resnične, tedaj skoro ni misliti na obnovljenje prejšnjih razmer. Vsaj potem ni nobenega, da bi prisilil Bolgare razdružiti se. Najbrž bodo ruski državniki skrbeli, da se tudi Srbska in Grška kako odškodujeat, da bosta potem mirovali.

Knez Aleksander se pa ne bode dolgo obdržal na prestolu, ko bi se mu tudi posrečilo srečno prestati sedanjo krizo. Novejša poročila iz Peterburga svedočijo, kako ga črti car. Sedanji ruski vladar je jako energičen mož, zategadelj je verjetno, da bode porabil prvo priložnost, da zameni kneza Aleksandra s kako povolnejšo osobo, katera bode znała bolje ceniti rusko prijateljstvo in katere prva skrb bode, da se ohranijo prijateljske razmere mej Rusijo in Bolgarijo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. novembra.

Deželni zbori se bodo sklicali koncem tega meseca in bodo zborovali do božica.

2. in 3. dne t. m. zborovala je v trgovinskem ministerstvu **konferenca obrtnih nadzornikov**. Udeležili so se jo vsi obrtni nadzorniki. Posvetovali so se, da bi se za nekatere obrtnije dovolil dvanajsturni delavnik mesto najdaljšega. Nadalje se je pretresovalo, da bi se podaljšalo dovoljenje za porabo mladostnih delavcev in žensk. Poudarjalo se je, da bi se ustanovil fabriški red za skupine sorodnih industrij. Formulirali za statistiko o delavskih nezgodah so se odobrili. O nadzoru tobačnih tovarn vrše se dogovori mej finančnim in notranjim ministerstvom.

Ker **hrvatski** sabor sklepa stvari, ki neso dovoljne narodu in se sploh tako obnaša, da noben pravi Hrvat ne more z njim biti zadovoljen, vlada v Zagrebu velika nevolja in se je bati, da bi vladni pristaši pri kakršni priliki ne bili insultovani. Zategadelj vlada in saborska večina že preiščujeta, da bi se sabor preselil v Osek, kjer še narod ni tako zaveden.

Državno finančno ministerstvo neki namerava uradnike v **Bosni** in **Hercegovini** imenovati za stalne. Zato se bode pa za ti dve deželi upeljal nov penzijski statut. To kaže, da hoče Avstrija ti dve deželi vedno tesneje spojiti z državo.

Vnanje države.

Konferenca se je zato neki tako dolgo odlašala, ker se je Turčija bala, da bode brez uspeha. V Carigradu so se bali, da ne bi po neuspešnem izidu konference navstala velika vojna, ter bi zgubil sultan vse dežele v Evropi. Zlasti Angležem in Francozom v Carigradu ne zaupajo, ker se potegujejo za Bolgare. Turški državniki celo sumijo, da sta se Francija in Anglija sporazumeli, da se razdeli evropska Turčija mej Bolgare, Srbe, Rumune in Grke. V Carigradu mislijo, da bi Italija in Avstrija tudi privolili v razdelitev.

Veliko pozornost v vseh političnih krogih vzbudila je vest, da je knez **bolgarski** na povelje ruskega carja izbrisan iz zapisnika ruskih generalov à la suite. Tako ponižanje se še nobenemu vladajočemu knezu dosedaj ni prigodilo. Kakor se sodi, hotela je s tem Rusija pokazati Bolgarom, kako sovraži kneza in da od nje nemajo pričakovati nobene pomoči tako dolgo, dokler jih vlada ta knez.

Govori se že, da je Rusija pripravljena priznati zjedinenje, ako le Bolgari vržejo Aleksandra s prestola. Ruski častniki bi se potem takoj vrnili v Bolgarijo. Ta ukrep ruskega carja, ki je ponižal bolgarskega kneza, je gotovo kaj neprijetno dirnal Angleže. Baš Anglija najbolj podpira kneza Aleksandra, in prevrat v Plovdivu je le angleško delo, sedaj je pa Rusija nakrat bolj ali manj omajala kneževu stališče. Bolgari že iz verskega stališča ne bodo toliko marali za kneza, ko ga jo tako ponižal car, ki velja za zaščitnika pravoslavne vere.

Turčija ima v Evropi zbranih bojnih čet: 233 batalijonov, 60 eskadronov in 45 baterij t. j. okolu 140.000 mož, 4500 konj in 270 topov. Namestnih in posadkinih čet je v evropske Turčiji: 32 batalijonov, 23 eskadronov in 26 baterij s 20.000 puškami, 1500 konji in 156 topovi. Pri Drinopolju je 64 batalijonov, 24 eskadronov in 9 baterij; v Rodopske okolici na vzhodnjorumelijske meji: 80 batalijonov, 25 eskadronov in 15 baterij; na Kosovem polju: 45 batalijonov, 10 eskadronov in 39 baterij. Na grške meji ima Turčija pa 35 batalijonov, 6 eskadronov in 6 baterij.

Graški vseučiliški profesor Gustav Meyer dobil je te dni spomenico, katero je podpisalo več veljavnih **Albancev**. Objavil je to spomenico v Graški "Tagespost". Ta spomenica pravi, da bi bil najboljši sredstvo za razvoj združene severne in južne Albanije avstrijski protektorat. Avstrija ne bi skušala raznaroditi Albancev, ampak bi povsod snovala šole z narodnim jezikom in gledala na to, da vse deli Albanije napredujejo in se popolnem mej sabo spoje.

Dopisi.

Iz Trsta 6. novembra. [Izv. dop.] Volitve za mestni in deželni zbor so razpisane in bodo v okolici v 13. dan decembra, v mestu pa bodo volile: četrta skupina 30. novembra, tretja skupina 4. decembra, druga skupina 9. decembra, prva skupina 11. decembra. Italijanska stranka je po društvu "Progresso" že objavila oklic na volilce, v katerem pa ni nič posebnega povedanega, niti obljubljenega. Italijani so letos precej potlačeni in v skrbih pričakujejo izid volitve, ker je letos število volilcev pomnoženo za tistih 380, katerim je državno sodišče priznalo volilno pravico. Po znani lokavosti Italijanov sme se pričakovati, da bodo nove volilce ali nepravilno razdelili, ali pa kaj drugega storili, da bi nastala zmešnjava in oni laglje zmagali. Naj že izpade volitev kakor hoče, po razsodbi državnega sodišča dobil je naš mestni statut luknjo, po kateri utegne nam še marsikaj dobrega doleteti. Sicer pa je to še le začetek in naša prizadevanja so zelo težavna, ker imajo Italijani še vse v rokah — moč in denar.

Društvo "Edinost" je že začelo svoje delovanje po okolici, pričakujemo, da jej bode sreča bolj mila, nego pred tremi leti, da spravi več svojih v zbor, posebno, ker je sedaj "Concordia" po vsej okolici ob kredit in zaupanje.

Gosp. Peter Persić, finančni uradnik, baje ne bode v Skednji kandidoval, ker ga je zadela britka rodbinska nezgoda. — Društvo "Tržaški Sokol" prične letos svoje plesne vaje v nedeljo 15. t. m. v salonu "Monte Verde". Plesni odsek ne bode imel toliko troškov, kakor lani, ker so nove moči poprijele in so odstranili irredentovskega učitelja, ki se je bil nekako v naše kolo urinil. Mislim in upam, da bode udeležba mnogobrojna, ker le potem je pričakovati povoljnega in veselega uspeha in navdušenja za našo sveto stvar. — Ruska korveta, ki

je v 5. dan t. m. priplula v našo luko, ostane zaradi popravil za več časa tukaj.

Iz Metlike 5. nov. [Izv. dop.] Tudi za naš okraj ustanovi se v kratkem podružnica družbe sv. Cirila in Metoda. Pooblaščenec ustanovnega odbora družbinega sklical je ustanovni zbor na 9. t. m. popoldne ob 3. uri in ga je tudi politički oblasti naznanil. Zborovalo se bode v čitalnici. Slišimo radostno, da je podpisanih mnogo ustanovnikov in da naša podružnica sčasom tudi pokrovitelja dobi. Častito svečenstvo in zanesljivi rodoljubi naj se složno poprimajo dela in naša podružnica bo svojemu poklicu dostojno odgovarjala. — Tudi v Črnomlju snuje se podružnica, ta bo še posebno važna, kajti na meji je, kjer se poje "Kočevska himna", in kjer stoji glasovita trdnjava "Mavrl", katero hodi leto na leto inspiciirat in utrjevati generalštab šulferajnov. — Nekemu velikemu in debelemu agitatorju iz Novega Mesta se je sinoči — žal na samo Korlovo — v tukajšnji krčmi poštene slovenske korenine pripetilo nekaj **resnega**, moral si je namreč o polnoči prenočišča iskati, ker je preveč po "Knotzovo" peroriral in s pestmi po mizi udrihal. Zdaj pojde v Ribnico, gorjé, gorjé Ribničanom, ako ne bodo Korla velikega poslušali!

Iz Vrhniskega okraja 6. novembra. [Izv. dop.] Gospod urednik! Mnogo se je že v Vašem cenjenem listu pisalo o bedah, prouzročenih po raznih vremenskih nezgodah, ki tarejo uboze kmeta. Dovolite tudi meni nekoliko prostora, da Vam potožim naše reve in nadloge, saj veste, da je človeku lažje pri srci, ako najde poslušno uho, kojemu more potožiti svoje bolečine.

Že koj začetek letošnjega leta bil je malo prida, kajti snega palo je toliko, kakor že več let prej ne. Po naših gozdih s šilovnatim drevjem napravil je sneg toliko škode, da je spomladi vse križem ležalo polomljenega drevja. Na polji pognila so so nam ozimna žita in tudi po vrtilih ni bilo najti nepoškodovanega drevesa.

Po letu nam je vihar, o kojem ste v Vašem cenjenem listu poročali, popolnil, kar je sneg zamudil. Po gozdih ruval nam je stara drevesa, na polji pokončal turšico in ajdo, doma pa prekuceval kozolce, odkrival druga gospodarska posopja ter združen s silnim dežjem, pokvaril nam že spravljeno krmo.

Ali letošnja jesen je pa kar izredna. Mi barjani smo sicer vajeni vode, vsaj smo tudi že izgubili vse upanje, da se bode kdaj obrnilo na bolje. Vendar kar je preveč, — je le preveč! Deževno vreme branilo nam je spravljati otavo, krompirja pognila je v vedni moči več kot polovica na njivi, ostali pa gnije po kletih, da ga nam ne bode dostajalo v prepotrebni živež. Z veliko silo ujelo se je nekoliko dnij, da je bilo mogoče spraviti nekaj ozimnega žita v zemljo. Pa bolje bi bilo, ko bi še tega ne storili.

Dež pa le vedno lije in lije. Zatvornice neba so se morale pokvariti, kajti bati se nam je, da doživimo letos drugo izdajo vesoljnega potopa.

Ljubljana izstopila je letošnja jesen že sedmič (!) iz svoje struge, ter se razlila po njivah in travnikih, premenivši vse barje v veliko jezero,

Dalje v prilogi.

mayerja v Moroviči stolica sv. Metoda, kar mi je potrdil tudi tamkajšnji katoliški župnik, opozorivši me na starodavno cerkvo sv. Trojice na katoliškem pokopališču, ki se nahaja na istočni strani sela. Ta cerkva, ki ima golo, neometano zidovje iz temnorjave opeke, vzgrajena je prvotno v čistem gotskem slogu in vidi se jej na očiščeni obliči, da jo je obsevalo solnce skoz dolgo tisočletje. Nekako zamaknen motril sem to čestitljivo svetišče, kjer je prepeval božjo slavo v milozvočni staroslovenščini uzvišeni naš apostol, katerega tisočletnico so letos njegovi nasledniki proslavljali — tužne nam majke! — s tujim, mrtvim jezikom...

Da se je ta Moroviška cerkva v teku tolikih vekov znatno spremenila, je naravno; zlasti zvonikov vršič in pa cerkvena streha sta se izneverila prvotnemu gotskemu kroju. Košato drevje objemlje zdaj to starodavno vzgradbo in ob vzhodni se mu vrstijo samotni grobovi; in dočim mu ozadje zaslanja gosta dobrava, blišči se mu tukaj ob ospredji Bosuta gladko zrcalo...

Ad vocem Bosut! To Vam ni morda tekoča reka, temveč umetni vodotok (kanal), kateri so skopali še Rimljanje, napeljavši vanj vodo iz Save da-

leč gori po brezrečni planjavi tja pod Vinkovce, kjer se zasuje nazaj doli na jug in se pri Štitarji zlije zopet v Savo. Rimljani so ta vodotok imenovali Bacuntius. Jednak vodotok je i Studva, ki se tu ob Moroviči spaja z Bosutom. Po tema vodotokoma se prevaža les iz gozdov na Savo, od koder se odplavlja v širni svet...

Tu v Moroviči se vidijo dobro ohranjene razvaline nekdanjega velikega Morović-grada, kateri v srednjem veku, počenši od l. 1332 pripada rodbini Morović. Najznamenitnejši od te rodbine je bil Ivan Morović, ban mačvanski, ki je bil za hrvatske ustaje zaveznik kralja Sigismunda, kateremu je l. 1397. pomagal ukrotiti ustaše. Za nagrado mu je podelil Sigismund vsa posestva ustašev v vukovski in sremški županiji. Pozneje, ko se je l. 1415. Ivan Morović z drugimi velikaši bojeval v Bosni proti vojvodi Hervoju, ujeli so ga ter ga odvedli v trško robstvo, iz katerega se je čez štiri leta sam odkupil s 40.000 gld. Ko je Morovićev rod bil izumrl, prišel je grad v last Brankovićev in po njih ga je prevzel l. 1506 Stepan Šiljanović...

Toda obrnimo se v sedanost Moroviča in njegove okolice: Ko se je naposled, po dvestoletnem

obstanku, razvojačila Vojniška Krajina, nestalo je tukaj divjega graničarskega življenja in na njegovo mesto je stopilo — gozdarstvo, drvarstvo in trgovstvo z lesom.

Neizmerni, svetovno-znani slavonsko-krajinski gozdi so se razdelili v dve vrsti. Jeden del najlepših gozdov se je izločilo v poseben in vesticijški fond, kateri upravlja država. Dohodki teh gozdov, to je skupljeni denar za prodani les, ki znaša na leto okolu 1½ milijona goldinarjev, porabi se za amelioracije Vojniške krajine: za osuševanje bar in močvar, za železnice in ceste ter prometna občila. Ostali gozdi so prepuščeni ljudstvu, oziroma občini v prosto porabo. V to svrhu so se združile posamične političke občine v tako imenovane imovne občine. Na tak način so nastale imovne občine v Brodu, v Petrovaradinu, v Gradiški, Mitrovici itd. Brodska imovna občina na primer posedla 75.000□ oral gozdov, v skupni vrednosti za 35.000.000 gld. Na leto proda jedna taka občina lesa iz teh gozdov za 30.000 do 40.000 gld. Tudi okrog Moroviča, zlasti pa na južni strani tja do Save in ob njej gori in doli, razprostirajo se bujne dobrave, polne velikanskih, po šest, osem sto, do tisoč let starih hra-

iz kojega mole kot otoki le posamični griči in jez južne železnice.

Mej Bevkami, Logom, Goricami, jezom železničnim ter Ljubljano preplavljeno je samega polja več nego 1100 oralov.

Ubogi barjan, čemu se trudiš in delaš, ko je vse tvoje delo zaman! Zima se bliža, manjka ti žita in korenstva za te in tvoje otroke, krme in stelje za živino. Vse ti je večkratna povodenj pobrala. Zdaj ti je pa voda pobrala še vso ozimno setev, kojo si z velikim trudom spravil deloma že drugi v zemljo in z njo tudi vse upanje za prihodnje leto. Naj bi bila voda vendar tudi še davke odnesla!

Ako se vprašamo po uzrokih naših vednih povodenj, iskati nam jih je na dveh mestih in sicer prvič na neodpuštljivem odlašnji osušenja barja, na koje neplodno polje se pa ne maram spuščati danes, kajti pisali ste o tem že mnogokrat, akopram zaman; drugi uzrok pa je jez južne železnice. Tudi o tem bilo je sicer že večkrat čitati po teh predalih, vendar si usojam nekoliko omeniti o tej zadevi.

Ta jez se razteguje od Goric do „Žalostne gore“ ter deli vse barje v zgornji in spodnji del. Vsega skupaj ima na barji tri odprtine in sicer glavni most čez Ljubljano, most čez staro strugo Ljubljane, „Stržen“ imenovano, in slednjič most pri Goricah. Prva dva mosta sta lesena po ameriškem sistemu stavljenata, ter bi se morala prosto nositi, kar je bilo tudi pogojeno pri grajenju železnice, kajti vsaka v strugo reke zabita podpora ovrhala bi prosti odtok vode.

Ker pa so podstave tega mostu tako negotove, da se vedno posedajo, podpirali so most vedno bolje in bolje z novimi v strugo zabitimi podporami. Zlasti pri glavnem mostu so te podpore tako goste, da morejo čolnarji o velikih vodah le z največjim trudom spraviti svoj čoln na spodnjo stran mostu.

Koliko nesreč nam je zabeležiti na tem kraju, ne le na blagu, temveč tudi na človeškem življenju!

Vodstvo južne železnice je po dolgem molenovanju od strani zadetih občin vendar le uvidelo te neprilike, ter namerava pri strani odpraviti nekaj podpor, zato je pa zgostiti na sredi. Koliko pa bode s tem pomagano in ali ne bode zgoščenje podpor na sredi v največjem curku Ljubljane preveč jezilo že itak preveliko vodo, kazale bodejo poznejše skušnje.

Most čez „Stržen“ je glede povodenj brez pomena, ker tam se ne odteka skoro prav nič vode.

Zadnji most pri Goricah ima pa zopet svojo posebno važnost, kojo so že davno spoznali, kajti o tem pričajo razne komisije in ogledi, ki so se vršili na tem mestu. Pod tem mostom pelje pot iz Goric na Podpeč; poleg pota pa je struga, koja naj (!) bi požirala vodo, kar se je nabere nad jezom. Pa žal, da tega ne stori.

Kdor je imel priliko ogledati si sedanjo povodenj, lahko se je prepričal o nedostatkih. Kadar se namreč struga Ljubljane napolni, teče voda po glavnih jarkih, kakor na pr. po Bevkem jarku nazaj ter zalije nekoliko nižjo ravan mej Bevkami, Logom in Goricami. Od tod si išče pota pod Goriskim mostom, pa zaman, ker struga je tu pre-

stov. V dokaz njihove silne visokosti in debelosti bodi Vam naslednje: Na Peštanski razstavi bil je letos velikansk sod, izgotovljen iz cepljene, čiste, brezgrčne hrastovine, ki je vzrastla v krajinskih gozdih. Dóge tega soda so 17½ čevljev dolge in 7½ palcev debele — s čimer je dosežena najvišja stopinja hrastovinske cepljivosti.

Na jesen, po zimi tja doli do vspomladi je tukaj v Moroviči in njega okolici bujno življenje in silno živahen promet. Tu je na tisoče drvarjev mej njimi velika množina naših „kranjskih Janezev“, in vsakovrstni trgovci, agenti, mešetarji, dobavniki in prekupci iz vse širne Evrope Vam mrgole tu na obrežji Bosuta in Studve. Po ves teden poje neusmiljena sekira po brezkončnih logih, v nedeljo pa hite gozdarji in drvarji sem v prijazni Morovič, kjer se zabavajo, pijo in prepevajo do ponedeljske jutrne zore...

Iste dni so se v Morovičani pripravljali na vsprejem preuzvišenega svojega vladike Strossmayerja. Toda meni je bilo odriniti pred njegovim prihodom!

V Moroviči.

Prostoslav Kretanov.

ozka in preplitva, ter ne more požirati tolike množine vode, akopram vodo pod mostom silno dere. Največ vode pa se nabere mej zadnje omenjenim mostom in onim čez „Stržen“. Ko bi se tu na pr. pri profilu 4450 napravil predor, mogla bi velika večina vode odteči. Saj je tudi že pred zgradbo železnice na tem mestu imela voda svoj odtok. Tak predor bi sicer ne mogel popolnem zabranjati vsake povodnji, vendar koristil bi toliko, da bi se voda v enem dnevu odtakala, dočim sedaj stoji ves teden po polji, ter popolnem uniči vsako setev.

Omenjeni predor in odprava podpor glavnega mostu bi bili sredstvi, koji bi nam barjanom neizmerno koristili.

Znano mi je sicer, da se na kompetentnem mestu ne bode oziralo na take pritožbe, vendar sprožena je vsaj misel, tudi si potem ne moremo očitati, da ne bi bili odkrili nedostatkov ter vsaj deloma naznanili sredstev v odpravo vsakoletnih pogostih povodenj.

Iz Črnomlja 5. novembra. [Izviren dopis.] (Požar.) V soboto zvečer je naznanjal žalostni glas zvonov in tužno trobenje tukajšnje požarne brambe, da preti prebivalcem ogenj. Vse mesto bilo je najedenkrat na nogah, in ljudje so vreli v temni noči na kraj požara. Bila je prava zmešnjava v tako črni noči, kakor je bila v soboto, ker po ulicah mesta ni gorela nobena svetilnica, in ljudje so butali in trkali z glavami drug od drugega. Več ljudij si je glave razpraskalo in ranilo, neki c. kr. uradnik pa, ki je hitel na kraj požara, je butnil s svojo glavo in si razbil očala ob dolgo in težko lestvo, ki je slonela čez polovico ulice na cesto, katere seveda ni videl v tej egiptovski temi. Nihče ne veruje, kakšen strah popade Črnomalce, kedar zaslišijo zvon, ki jim ogenj naznanja. Temu se ni čuditi, kajti mesto obstoji večidel iz lesenih s slamo ali z deskami kritih hiš, in majhen požar upepeli lahko vse mesto. K sreči je bil sedaj ogenj kmalu pogašen, in škoda ni velika. Želeti bi bilo, da bi županstvo, ki preskerbljuje razsvetljavo, za naprej bolje skrbelo za razsvetljavo mestnih ulic, in pa da pri popravljanju hiš ne bodo stale lestve ali kaj drugega čez polovico ceste, da se hujša nesreča ne prigodi.

Domače stvari.

— (Bivši Praški župan gosp. dr. Tomáš Černý) poslal je z ozirom na letošnji obisk Slovencev gosp. Ivanu Hribarju pismo, v katerem med drugim pravi: „Bili smo vsled prihoda Slovencev, najbližnjih naših sorodnikov, jako razveseljeni in posebno jaz se sedaj, ko sem se odpovedal časti župana Praškega, z veliko radostjo spominjam, da je ravno za mojega uradovanja Praga bila tako mnogokrat zbirališče gostov iz sesterskih slovanskih dežel.“

— (Volitve v Tržaški mestni zastop, oziroma deželni zbor) so razpisane. Volitve se imajo vršiti po teh le določbah gledé časa, kraja in postopanja. 1. Za volitve štirih mestnih skupin je določena svetovalnica v drugem nadstropji magistratovega poslopja, in sicer tako, da bo volila a) četrta skupina 30. novembra t. l. od 9. ure dopoludne do 2. ure popoldne; b) tretja skupina 4. decembra t. l. od 9. ure dopoludne do 2. ure popoldne; c) druga skupina 9. decembra t. l. od 9. ure dopoludne do 1. ure popoldne; d) prva skupina 11. decembra t. l. od 9. ure dopoludne do 1. ure popoldne; Vsaka teh volilnih skupin ima voliti dvanajst udov v mestni svet. 2. Volitve v okolici se bodo vršile v šestih volilnih okrajih 13. dec. t. l. od 9. ure dopoludne do 2. ure popoldne in se bodo shajali volilci v spodaj omenjenih prostorih, in sicer: a) volilci prvega volilnega okraja v ljudskeji šoli v Škednji; b) volilci drugega volilnega okraja v ljudskeji šoli Villa Revoltella pri Lovci; c) volilci tretjega volilnega okraja v ljudskeji šoli v Vrdelji; d) volilci četrtega volilnega okraja v ljudskeji šoli v Rojanu; e) volilci petega volilnega v ljudskeji šoli v Trebčah; f) volilci šestega volilnega okraja v ljudskeji šoli v Proseku. Vsak teh volilnih okrajev bo volil jednega zastopnika. Volitve vsake skupine in vsacega volilnega okraja bo vodila posebna volilna komisija, obstoječa iz jednega uda mestnega sveta kakor načelnika in štirih za volitev opravičenih občinskih udov; tej komisiji se pridruži od deželnega namestništva poslani komisar.

„Edinost“.

— (Vabilo na Sokolski večer,) kateri bode v nedeljo 8. novembra 1885 v restavraciji Ljubljanske čitalnice po sledečem sporedu c. kr. vojaške godbe in članov „Sokola“: 1. Rab & Schrammel: „Vindobona“, koračnica. 2. Nagovor g. staroste „Sokola“. 3. Flotov: „Marta“, ouvertura. 4. Suppé: „Titania“, valček. 5. Rih. Eilenberg: „Das erste Herzklopfen“, komad za salon. 6. Ziehrer: „Liebesbrief“, polka française. 7. Ambrož: „Operettenschau“, potpourri. 8. Dillinger: „Maritana“, valček. 9. Mayerbeer: „Finale iz Hugonotov“. 10. J. N. Král: „Edelweiss“, polka mazurka. 11. Czibulka: „Pesem, ki jo Rita poje“, solo na rog. 12. Millöcker: „Feldprediger“, četvorka. 13. Ed. Strauss: „Mit Vergnügen“, polka brza. Med godbenimi točkami se bode vrstilo petje, ki ga oskrbljuje jeden oddelek gg. čitalničnih pevcev. Zabavno berilo: „Proximus tuus“, preskrbi „Sokolov“ tajnik. „Klepetec“, komičen prizor, bode pa skrbel za smeh. Ustopenina za neude po 30 kr. od osebe. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Z ozirom na mnogovrstni in vrlo zanimivi spored vabi na obilno udeležbo.

Odbor „Sokola“.

— (Doktorjem prava) bil je v 7. dan t. m. v Gradci promoviran gospod Ivan Presker, c. kr. avskultant pri okrožni sodnji v Celji.

— (Nemška temeljitost.) „Wiener Illustrirte Zeitung“ ima v 6. številki popis in podobo letos otvorne jame na „Babjem zobu“. Nemška temeljitost prekrstila je ime „Babji zob“ v „Babska zuba“.

— (Zadruga brivcev in frizérjev) ustanovila se je v Ljubljani: Načelnik je g. Josip Obreza, načelnika namestnik g. Ivan Boltavzar, odborniki gg.: Josip Bukovnik, Paskal Damjanovič in Josip Gradiš. Pravila predložila so se deželni vladi.

— (Premembe pri vojaštvu) Naša konjica dobila bode mesto do sedanjih nepraktičnih in vsled hitre obrabe jako dragih rudečih hlač druge iz temnomodro-sivega sukna. Vendar se bo to le polagoma upeljalo, ker je v zalogah in skladiščih še precej dosedanjih rudečih hlač hranjenih. Tudi pri topničarstvu se bo oprava nekoliko spremenila; dobilo bo namreč kožuhe, kakor jih ima že konjištvo, pri katerem se je ta obleka kot jako pripravna in lična skazala.

— (Nesreča.) Včeraj zvečer pal je obče-znani meščan, hišni posestnik in trgovec z moko g. Andrej Dolinar po stopnicah svoje hiše tako nesrečno, da si je razbil nos in možgane tako pretresel, da je po mnenji zdravnikov malo upanja, da bi 56 letni mož še ozdravel.

— (Konjsko meso) pričel je danes na Rimski cesti v g. Kalistra biši prodajati iz Maribora došli konjski mesar Käfer. Kilo konjskega mesa velja 28 kr. Mož menda, kakor v Mariboru, tudi v Ljubljani s konjskim mesom ne bode obogatel.

— (Poljedeljsko ministerstvo) je pogojno dovolilo, da se smejo uvažati ameriške in sploh take trte, katerih trtna uš ne uniči.

— (Iz Idrije) poslali so nam „davkopačevalci“ pritožbo, da je sredi mesta dolga brv, ki drži pri g. Nagodetu čez Nikovo, že dva meseca brez držajev. Ker je mej tem časom že pet oseb z brvi v vodo palo in se več ali manj poškodovalo, naj bi se vendar držaji brez odlašanja napravili.

— (Nesrečen lovec.) G. Fr. Kranjec, trgovec v Mlinskem pri Kobaridu, šel je v 3. dan t. m. s tovarišem na lov. Domov grede pade tovariš, puška so sproži in svinčene kroglice zadenejo Kranjca v desno ledje, da pade na tla in je še tisti dan umrl. Ranjki bil je zelo priljubljen, zato je ta nesreča ljudstvo zelo pretresla.

— (Čudna prikazen.) Izredno marljivemu sadjerejcu, že večkrat odlikovanemu čebelarju in živinorejcu gospodu Alojziju Deklevi v Postojini cvetó jablana v njega vrtu, kot v razviti vspomladi. Razvidno je, da vlada sedaj pri nas zavidanja vredno milo podnebje.

— (Iz Vidma na Štajerskem) se nam piše, da ima posestnik France Habinec iz Kremena mlado, 7 mesecev staro srnico, katero bi rad oddal kakemu prijatelju nedolžne divjašine. Živalica je krotka tako, da se vsak otrok more ž njo po otročje zabavati. Omenjeni g. bi jo rad dal po nizkej ceni (5 gld.), ker njemu se smili usmrtiti jo. Kdor bi imel veselje to nedolžno stvar dobiti, naj se kmalu oglasi pri omenjenem gospodu.

— (Literarno-zabavno društvo „Tri-glav“) ima svoje II. redno zborovanje v soboto

dne 7. t. m. v gostilni Neu-Graz in sicer ob 8. uri zvečer. Dnevni red. I. Čitanje zapisnika. II. Poročilo odbora. III. Poročilo revizorjev. IV. Razgovor o Preširnovi slavnosti. V. Volitev predsednika. VI. Volitev novega odbora. VIII. slučajnosti. Gosti dobro došli!

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 7. novembra. Wiener-Zeitung: Cesar vsprejel je ostavko naučnega ministra barona Conrada ter mu podelil veliki križ Leopoldovega reda in ga imenoval dosmrtnim članom gospodske zbornice. Ministrom za uk in božičastje imenovan je dvorni svetnik dr. Gautsch pl. Frankenthurn, ravnatelj Terezijanišča in orijentalne akademije.

Cetinje 6. novembra. Zastopniki tujih vlasti so povabljeni, da se v nedeljo udeležijo srebrne poroke knezeve. Sestanek zastopnikov nema političnega namena.

Bukurešt 6. novembra. Campineano, minister vnanjih zadev, je odstopil. Bratiano prevzel je začasno njegov portfelj.

Razne vesti.

* (Ogerska deželna razstava.) o kateri je bilo toliko hrupa in reklame, je sedaj zaključena in računski so pokazali, da je nad dva milijona gold. primanjkljaja.

* (Največji dijamant.) V južni Afriki našli so nedavno dijamant, ki po velikosti in čistosti presega vse dosedaj znane velike dijamante. Težak je 475 karatov, dočim ima „Veliki mogul“ perzijskega šaha le 280, „Orlov“ v žezlu ruskega carja 195, angleški „Kohinoor“ le 102³/₄, in francoski „Regent“ le 136 ⁷/₈ karata. Novi dijamant poslali so v Amsterdam firmi Metz, da ga obrusi in misli se, da bode tudi brušen še vedno največji.

Tuji:

6. novembra.

Pri Slonu: pl. Lind z Dunaja. — Krk iz Brna. — Dr. Reichwein iz Hrvaškega. — Frankl z Dunaja. — Bayer iz Celovca. — pl. Urbanitzky iz Pulja.

Pri Mateti: Schandru iz Sarajeva. — Pelz iz Trsta. — Dedem iz Linca.

Pri cesarji avstrijskem: Schwelz iz Zagreba. — Bergkand iz Litije.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
6. nov.	7. zjutraj	729.70 mm.	8.0° C	z. svz.	dež.	6.5 mm.
	2. pop.	729.10 mm.	10.2° C	m. svz.	obl.	
	9. zvečer	733.75 mm.	10.6° C	m. svz.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 9.6°, za 3.7° nad normalom.

Vremensko poročilo 6. nov. Zračni tlak je precej pal. V zahodni in vzhodni Evropi je zračni tlak še vedno precej velik, v srednji nižji, jako nizek pa na jugu. Vetrovi so samo ob Jadranskem morju precej močni, sicer pa slabi. Nebo skoro povsod oblačno in deževno. Temperatura se ni dosti spremenila. Morje se le malo giblje. — Pričakovati oblačno in deževno vreme le z neznatno spremembo temperature.

Dunajska borza

dné 7. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	82 gld.	—	kr.
Srebrna renta	82	30	„
Zlata renta	109	—	„
5% marcna renta	99	30	„
Akcije narodne banke	868	—	„
Kreditne akcije	280	80	„
London	125	65	„
Napol.	9	97	„
C. kr. cekini	5	95	„
Nemške marke	61	75	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	126	75
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	171	50
Ogrska zlata renta 4%	98	05	„
„ 5%	90	30	„
5% štajerske zemljiše odvez obilg.	104	—	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	116	25
Zemlj. obč. avstr. 4 ¹ / ₂ % zlati zast. listi	125	—	„
Prior. obilg. Elizabetine zapad. železnice	115	—	„
Prior. obilg. Ferdinandove sev. železnice	106	50	„
Kreditne srečke	100 gld.	176	25
Rudolfove srečke	10	17	80
Akcije anglo-avstr. banke	120	97	25
Tramway-društ. velj. 170 gld a. v. . .	184	25	„

Zahvala

vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za obilno dokaze sočutja pri smrti našega preljubega sina, oziroma brata

IVANA

zlasti „Ognjegasnemu društvu v Verdu“, koje se je tako mnogobrojno udeležilo pogreba.

Verd 5. novembra 1885.

(666)

Redbina Rebec.

Poslano.

Ker nekateri trošajo vest, da sem jaz dal priobčiti v „Slov. Narodu“ inserat „Oženil bi se“, izjavljam s tem, da se rečeni inserat ne tiče moje osebe.

V Šiški, 4. novembra 1885.

Boštjan Tome.
gostilničar in mesar.

V Lembergu, na cesti v Dobrno odda se s 1. januarjem

žaga v najem.

Kaj več se izve pri lastnici Ani Langerjevi v Lembergu. (657—2)

Išče se

trgovski pomočnik

za prodajalnico z mešanim blagom na deželi.

Ponudbe sprejema upravnništvo tega lista. (643—3)

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujoč se za mnogostransko zaupanje mojim častitim kupovalcem in naročevalcem izmed mestjanstva in velečastite duhovščine, si usojam naznanjati, da imam za

jesensko in zimsko sezono

v zalogi najboljše angleško, francosko in moravsko blago in se priporočam tedaj velečastitemu p. n. občinstvu za narejanje oblek po najmodernejšem kroji z zagotovilom jako reeline in kolikor mogoče cene postrežbe. (509—9)

Z velespoštovanjem

F. CASSERMANN,

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 6, v Pauschin-ovej hiši.

Piccoli-eva esenca za želodec.

G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pism in zdravniških priporočil bolezn v želodcu in trebuhu, bodnje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasjanje, hemerolide, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelji po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc.

(348—28)

Cena steklenic 10 novc.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdelo sapo, napihnanje, kislo podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli, (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vratu, jetra in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na Dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Preširnem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli, lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celju: lekar J. Kupferschmid. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Crnomlju: lekar Ivan Blažek. V Škofjeli Lok: lekar Karol Fabiani. V Reki: lekar Ant. Mizzap.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenici vtisneno besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apoteker, sklenica mora biti zapečatena z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavrtku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljenost varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki niso imajo teh znakov istinitosti, naj se zavrzajo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučaj takoj naznani, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (90—39)

V „NARODNI TISKARNI“ v LJUBLJANI

sta ravnokar izšli knjigi:

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil * * Stat nominis umbra. Ml. 8°, 535 strani. Stane 60 kr., po pošti 70 kr.

Za dragocenim koreninom.

Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 strani. Stane 25 kr., po pošti 30 kr.

Nič več odlašati.

Svetovno znane žebrake, katere sem na neke dražbi kupil za polovico prave vrednosti in so jih vsled objave že mnogo pokupili z vseh delov sveta, prodajem, dokler jih je kaj po

samo gld. 150

jako dolge, zelo debele in široke

nerazrgljive

žebrake

z barvastimi kraji, debele kakor deska; 190 cm. dolge, 130 cm. široke z različnimi kraji, jako debele, zares nerazrgljive, la. baže po gold. 175, najboljše baže jako fine pa po gld. 195.

Nadalje je še v zalogi:

500 dvanaestorice rumenih kosmatih sijakarskih plaht

z raznimi barvastimi progami in kraji, kompletnih, jako finih, samo po gld. 2.60. Posebno priporočevati izvoščekom. Nadalje imam za razprodajo:

400 posteljnih odev

iz najfinejše burett-svile v veličastnih barvah, rudičih, modrih, rumenih, zelenih, pomerančastih, prostih, dosti dolgih za vsako posteljo po gld. 3.75, dvojica samo gld. 7.—

Na stotine zahval in opetovanih naročil od od merodajnih oseb, izmed katerih sem že nekatere objavil, so v moji pisarni vsakateremu na blagovolen ogled in mislim nekatere tako zahvalna pisma in opetovane naročbe, došle poslednji čas, kmalu objaviti. Vsako blago, ki ne ugaja, vzame se brez ugovora nazaj. (630—2)

Naslov: Webwaaren-Manufactur

J. H. Rabinovitz

Wien, III. Bez., Hintere Zollamtsstrasse Nr. 9.

Skozi 40 let preskušeno!

C. kr. avstr. izklj. priv. prva ameriško in angleško patentovana

Anatherin zobna in ustna voda

Dr. J. G. POPP-a,

c. kr. dvornega zdravnika za zobe na Dunaji.

Ta odlični preparat se je v 40 letih, odkar obstoji, razširil in pridobil veljavo še zunaj Evrope. Njega poraba se je posebno dobro pokazala proti vsakršnemu zobobolju, proti vsem boleznim mehkih delov v ustih, proti majajočim se zobem, lahko krvavečemu zobnemu mesu, bramorici in skorbutu. Raztaplja slez in s tem ovira narejanje zobnega kamna, osveta usta in boljša okus v ustih in korenito prežene vsak zopern duh. Olajšuje zobljenje pri majhnih otrocih, služi kot varovalno sredstvo proti difteritidi in kot izpiralna voda za grlo pri kroničnih boleznih vratu in je neizogibno potrebna pri rabi mineralnih vod.

Spridevala visocih medicinskih avtoritet so priznala nje neškodljivost in priporočljivost in jo zapisuje mnogo glasovitih zdravnikov. Velika steklenica velja gld. 1.40, srednja gld. 1.— in mala 50 kr.

Popp-ov vegetabilni zobni prašek

stori po kratkeji rabi z anatherin zobno vodo zobe bele in blesteče ter jih ohrani zdrave. 63 kr.

Na zob dr. Popp-a
C. k. dvornega zdravnika
zobna
pasta s prijetno aromo, v škatljicah po gld. 1.22.
pasta, arom., nareja zobe blesteče in bele. 35 kr.
plomba, s čemer si vsak lahko sam plombira otle zobe. Zavitek velja gld. 2.18.

Popp-ovo med. milo iz zelišč.

Že 18 let se rabi z velikim uspehom zoper vsakovrstne spuščaje, zlasti braste, lišaje, pege, luske na glavi in v bradi, ozebljine, potenje nog in garje. Cena 30 kr. (821—3)

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Svoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, E. Birschtz, G. Piccoli, dalje pri trgovcih C. Karinger, Vaso Petričič, Ed. Mahr, P. Lassnik, bratje Krisper; v Postojni: Fr. Baccarich, lekar; na Krškem: F. Böhmes, lekar; v Idriji: J. Wario, lekar; v Kranju: K. Šavnik, lekar; v Škofjeli Lok: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Branne, lekar; v Ajdovščini: M. Guglielmo, lekar; v Liti: J. Beneš, lekar; v Metliki: Fr. Wach, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Novem mestu: J. Bergman, D. Rizzoli, lekarja; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Crnomlju: J. Blažek, lekar; v Vipavi: A. Leban, lekar

P. n. občinstvo se prosi zahtevati izrečno e. kr. dvornega zdravnika za zobe Popp-a preparate in vzeti samo take, ki imajo moje varstveno znamko.

Več ponarejalcev in protajalcev na Dunaji in in spruku bilo je nedavno obsojenih k občutnim kaznim.

Plznsko zimsko pivo.

Usojamo si s tem naznanjati, da se bode **točarenje našega zimskega piva** pričelo s **10. novembrom t. l.** in pričakujemo z veseljem obilnih naročil.

Meščanska pivovarna v Plznu,
ustanovljena leta 1842.

Glavna zaloga v Gradci pri F. SCHEDIWOY,
Annenstrasse 19.

(663—1)

Dr. Spranger-Jeve kapljice za želodec.

Tajni medicinski in dvorni svetnik dr. Bücking, medicinski svetnik dr. Cohn, dr. Manning in mnoge druge zdravniške avtoritete so je preskusile in je za izvrstno domače (ne tajno) sredstvo priporočajo proti vsem želodčnim in trebušnim boleznim. Pomagajo takoj proti migreni, krču v želodec, omedlevici, glavobolju, trebulobolju, zasliženju, želodčni kislini, vzdigovanju, omotici, koliku, skrofelnom itd., proti zlatej žili, zaprtju. Hitro in brez bolečin meče in povrnejo slast do jedij. Poskusite samo z malim in prepričajte se sami. Jedna stekl. 50 in 30 kr.

Pri gospodu **lekarji Svobodi, pri Zlatem orlu,** na Prešernovem trgu. (716—86)

Samo Richterjev

PAIN-EXPELLER

z morskim mačkom.

je pristni in ta izdelek, kateri, kakor znano, neizrečeno hitro ozdravi trganje in revmatizem. To **skušeno domače sredstvo**, katero se je že večkrat za dobro skazalo, prodaja se po 70 kr. v skoro vseh lekarnah. Glavna zaloga: Lekarna pri Zlatem levu, Praga, Staro mesto. (613—2)

* V Ljubljani: E. Birschtz, lekar. V Mariboru: J. W. König, lekar.

Prememba kupčijskega prostora.

Usojam si naznanjati mojim čestitim kupovalcem in sl. občinstvu, da sem se **preselil s 1. oktobrom** iz Kolizeja

v Spodnjo Šiško,

v klet hiše nekdanje gostilne „pri Guziji“, sedaj lastnina gospoda Jenka, na desni strani Celovške ceste.

S spoštovanjem (573—10)

J. C. JUVANČIČ,

posestnik vinogradov na Bizeljskem in vin-
ski trgovec v Ljubljani.

H. BRANCHETTA zaloga klobukov

v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 7,
poleg gledališča.

priporoča svojo bogato zalogo **svilnatih in klobukov** iz klobučine, kap, specialitet klobukov za dečke, slamnikov vsake vrste. (495—12)

CHAPEAUX-CLAQUES

domače in inozemske izdelke, po najnovejši obliki in faconu.

Najkulantnejša postrežba se zagotavlja.

A. RAUNICHER-jeva
zaloga čevljarskega blaga,
Židovske ulice št. 6,
priporoča častitemu občinstvu svoje lastnoročne izdelke čevljarskega blaga za **gospode, gospe in otroke** v najlepših izdelkih in po najnižjih cenah. — Dalje opozarja imenovana firma na svojo bogato zalogo (603—7)

čevljev za dečke in deklice,
ki se izjemoma po **jako znižani ceni** razprodajejo.

Cesarsko, marčno
in Bock-pivo
iz pivovarne
bratov Koslerjev
(6—45) priporoča
v zabojih po 25 in 50 steklenic
A. MAYER-jeva
trgovina s pivom v steklenicah v Ljubljani.

Tropinec in žganje iz vinskih drožij,
stare in novo blago, prodaja na drobno in d. belo
JANEZ WAGNER, posestnik žganjarnice v
Modernu na Ogorskem. (624—5)

Gostilnico v Mengšu pri „Tonhu“

katero je prej imela Marija Kuralt, je odprl podpisani. V ceno postreže z **izvrstnim vinom** in **dobrimi jedili**, ter dobi se tudi **prenočišče**. Priporoča se častitemu občinstvu

Franz Vrhovnik,
oštir.

(654—2)

J. ANDEL-a
novoliznadeni
prekomorski prah
umori
stenice, bolhe, ščurke, mole, muhe, mravljinice, prešiške, ptične črviče, sploš vse žuželke skoraj nenaravno hitro in gotovo tako, da od žuželkine zalege **ne ostane nobenega sledu**.
Pravi prašek se dobi v prodajalnici pri
J. ANDEL-u,
„pri črnem psu“
13, Húsová (Dominikanska) ulice 13,
v PRAGI.
V Ljubljani pri **Albinu Sličarji**, trgovcu.
Zaloge na deželi imajo tam, kjer so naznanjene po
plakatih. (211—11)

Dunaj,
I., Bauernmarkt 11.

Moric Lunzer,

Dunaj,
I., Bauernmarkt 11.

Za sezono priporočam velikansko izber **svilnatih baržunov** in **angleskih plišev (peluches)**, poslednje v 4 bažah in v vseh barvah, nadalje za **obleke** in **jopice svetovnoslayne**

baržunske tovarne v Lindenu pred Hanoverom

za to sezono novo blago

Lindenski Zephyr-Koeper-baržun,

kateroga imam v 5 bažah in v vseh novih barvah. Ta baržun presega vse dosedanje podobne izdelke v lepoti in vrednosti, posebno se s tam odlikuje, da ima veličasten blesk ter je neizrečeno voljen, pri tem pa ni težak ter ga na videz ne prekosi najfinejši Lyonski baržun, a je mnogo trdnjeji in velja komaj četrtino cene onega.

Baržuni Lindenske tovarne so odlikovani z najvišjimi priznanji, kakor tudi od Nj. ces. Visokosti nadvojvode Rainerja izročeno **Dunajsko častno diploma** in **kraljevo prusko zlato državno kolajno**.

O nepremerljivej lepoti Lindenskih baržunov, pravi od osemnajstih presojevalcev vseh narodov sestavljeno **uradno Philadelphijsko poročilo** o odlikovanih sledeče:

Varstvena znamka.

Samo ono blago,
ki ima to znamko,
je pristno.

„Tkanje in apretura sta prekrasna! Barva lepa, trajna, izvrstna in tako harmonično bliščeča, da je blago podobno svilnatemu baržunu. Popolna zmaga, kar se tiče kakovosti in barve!“

Te baržune prodajam na **deželo** samo prodajalcem na drobno, na željo so na razpolaganje kvalitetni vzorci in barvine karte.

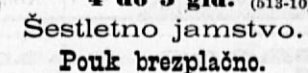
Zahteva naj se: za **obleke** in **jopice** znamka L B L C ^{55/57} cm. širokosti, znamka L D ^{65/67} cm. širokosti, — za **hšpanje** in **modistna dela** znamka L A L B B ^{55/57} cm. širokosti, — za **otročje obleke, suknje** za **gospode** itd. znamka L E ^{65/67} cm. širokosti, **dvojne debelosti**, — **črne baržune** znamke L 1, L 2, L 3, L 4, L 5, L 6, L 7, L 8, L 9, L 10. (664—1)

vsake vrste kožuhunasti obrobki za ženske obleke.

Vidi se od 10. ure zjutraj do 9. ure zvečer.
I. prostor **20 kr.**, II. prostor **10 kr.** — Vojaki in otroci
polovico. (636—5)

Najboljše blago!

pisarna v Tavčar-jevi palači. (587—10)

Meter po 2—7 gld. **MORITZ BUM v BRNU.** Ustanovljeno 1822.

po pošti poštne prosto na vsako poštno	A. v. gld.	postajo pri znanej najreelnejšej potrebi	A. v. gld.
(661—1)	survoj opraž.		
v čednih vrečah po 4 ³ / ₄ ko. netto.	5.15 6 25	Novi kavjar } prima Elb., pr. ko.	2.00
Mocca, jako fin, žlahten, goreč . .	5.15 6 25	} debel Ural, „ „ „	3.00
Menado, rujav, jako fin, debel . . .	5.25 6 30	Polni slaniki, novohol., vel. poš. sod	1.60
Ceylon-Perl, najfinejši, močan . . .	5.15 6 25	Tolsti slaniki, novi, veliki, 30 v sodu	1.60
Plantaž.-Ceylon, brilanten, lep . . .	4.75 5 80	Tolsti slaniki, novi, majh., 90 „ . . .	1.25
Dunajska mešanica, prav izvrstna	4.75 5 80	Brah. sardele } najbolje, najfineše, ko. 1.50	
Kuba, ff., drozozelen, močan, lep	4 25 2 50	} 2 ¹ / ₂ ko. 2.75 in 5 ko. 5.00	
Zlati Java, jasno rujav, fin, močan	4.80 5 80	Pov. kambale, f., okajene, poš. zab.	1.90
Java rumen, debel, mil, močan . . .	4.40 5 40	Kilske postervi potoč. } 200 ca. 2 ¹ / ₄ ko. zab. 1.15	
Perlmocca, izdaten, fin, močan . . .	4.00 5 00	} 2 zab. 2.00. 4 zab. 3.60	
Java zelen, jako lep	3.60 4 50	Losos-slaniki, del., se obdrž., prek., zab.	2.00
Santos, ff., zelen, močan, lep . . .	3.40 4 20	Kilski pov. slaniki } 45 velikih v poš. zab. 2.00	
Santos, f., izdaten, močan	3.00 3 75	} 2 zab. 3.60, 4 zab. 6.50	
Campino, jako fin, močan, čist . . .	3.20 4 00	Družinski čaj, najfinejši, ko. 4.00, ff. ko. 3.50	
Namizin riž, najfinejši 1 60, ff. 1.40, f. 1.15		Jamajka-Rum, pristen, star, 4 litre stkl. 5.00	
Perl-Tapioca-Sago, prist. vzhod. indij., 1.60		Mandelni, sladki, veliki, ff., 5 ko.-vrečica 4.60	
Sultanove rozine, ff., brez pešek . . .	2.15	Vanilija, ff., 3 veliki štg. 36 kr., 12 štg. 1.15	
Figova kava in Karlsbadska dišeča kava		} lastnega izdelka, karton 1/4 ko. samo 15 kr	
Kdor več vkup vzame in prodajalec se cena zniža. Popolni cenik zastojn v franko			

E. H. Schulz v Altoni pri Hamburgu. Ustanovljeno 1864. Pred ponarejanjem se svari

Glavna zaloga na Dunaji: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des
Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse.
V Ljubljani se dobivajo pri gospodu lekarji **Gabriel Piccoli.**

 Pred ponarejenimi cilindri brez varstvene znamke se svari.

ANATERIN USTNA VODA, 1 steklenica 40 kr.
BABY POWDER, šupa za otroke in odraščene debele ljudi, 1 škatljica 30 kr.
BERGERJEVA KOSMETIČNA IN ZDRAVILSKA MILA.
VIJOLČNO GLICERINSKO MILO, 40 kr.
OBRAZNO LEPOTILO, imenovano "Damen-toilette", 1 steklenica 30 kr.
POMADA ZA LASE, po kateri lasje hitreje rastejo, po prof. Pithu, 1 60 kr.
TINKTURA ZA LASE, po kateri lasje hitreje rastejo, 1 85 kr.
TINKTURA ZA KURJA OČESA, 1 steklenica 40 kr. s čopičem vred.
KOLINSKA VODA, v originalnih steklenicah 1 50 kr. in 1 gld.
ŠMARNIČNI PARFUM, 1 steklenica 1 gld., kakor tudi drugi parfumi po proizvoljnih cenah.
MALAGA VINO, katero neposredno dobivamo, v steklenicah po 30, 60 kr. in 1 gld. 10 kr.
MALAGA S CHINO, proti pomanjkanju slasti do jedi itd., 1 steklenica 70 kr.
MALAGA Z ŽELEZOM, proti bledici, pomanjkanju krvi itd., 1 steklenica 60 kr.
SLAJEVI ČUKRČKI, 1 10 kr. in po proizvoljenih cenah.

* Vsakemu izdelku pridene se navod, kako je rabiti.

GLICERINSKO MILO, 18 in 12 kr., kakor **MANDELNOVO**, **PESČENO MILO** itd.
FRANCOSKO ŽGANJE, 1 mala steklenica 20 kr., 1 velika steklenica 40 kr.
BALZAM ZA OZEBLINO, 1 steklenica 30 kr.
PARIŠKI PRAŠEK ZA DAME, beli in ru-deci, 1 30 in 40 kr.
RUM, ki ga neposredno dobivamo, 1 30, 60 kr. in 1 gld.
SALICILNA USTNA VODA IN ZOBNÍ PRASEK, 1 steklenica 50 kr., 1 škatljica 30 kr., do sedaj nedosegljiv izdelek, ki se pa ne sme zamenjati s salicilno kisló ustno vodo in zobnim praškom.
TRPOTČEV SOK IN ČUKRČKI, proti kašlju, hripavosti itd., ki so se že dostikrat za dobre izkazali, 1 steklenica 50 kr., 1 škatljica 30 kr., kakor tudi **PELINOVI**, **SLIZNI**, **GUMI IN SALKIJA-KOVI ČUKRČKI** po proizvoljenih cenah.
ČAJ RUSKI, katerega neposredno dobivamo, v zavitkih po 30 in 50 kr.
OGERSKO MAZILO ZA BRADO, originalni zavitek, (novo), se nikdar ne posuši, 1 20 kr.
ZOBNÍ PRAŠEK IN ZOBNÁ PASTA razne vrste.

☛ Ti izdelki in druge tu neomenjene specijalitete prodajajo se po ceni in razpošiljajo **slednji dan** po pošti. ☛ (644—2)

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Laština in tisk „Narodne Tiskarne“.